

Õiguskantsler

Signe Riisalo
Riigikogu sotsiaalkomisjon
sotsiaalkomisjon@riigikogu.ee

Teie 23.09.2026 nr 1-1/15-951/2

Meie 06.10.2026 nr 18-1/262311/2608282

Lugupeetud Signe Riisalo

Vabariigi Valitsus on algatanud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (951 SE). Seoses kavandatavate muudatustega juhime tähelepanu tervise infosüsteemist isiku nõusolekuta andmete väljastamise regulatsiooni täpsustamise vajadusele.

Terviseandmete hulgas on olemuselt eriti tundlikke isikuandmeid ning nende kasutamine võib kahjustada oluliselt inimese eraelu puutumatust. Seetõttu peavad terviseandmetele juurdepääsu õiguslik alus, eesmärk, ulatus ja piirid olema seaduses selgelt ja üheselt mõistetavalt määratletud. Eelnõu vajab selles osas täpsustamist.

Näiteks on liiga üldine regulatsioon, mille kohaselt on muudel isikutel juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele, kui see õigus tuleneb seadusest. Samuti on süüteomenetluse osas liiga üldine säte, mis lubab tervise infosüsteemist isiku nõusolekuta väljastada terviseandmeid „süüteo- või kohtumenetluses tõe väljaselgitamiseks“. Mõlemad jätavad väga laia tõlgendusruumi ning normidest ei selgu piisavalt täpselt, millistel juhtudel, kellele ja millises ulatuses võib terviseandmeid väljastada.

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59¹ lõike 3 alusel kavandatava määruse §-s 15 on ette nähtud kaitsemeede, mille kohaselt väljastatakse andmeid üksnes seaduses sätestatud ulatuses ning andmesaaja peab tagama, et andmetele pääseb juurde ainult selleks õigustatud isik. Arvestades terviseandmete tundlikkust ja nende juurdepääsuga kaasnevat olulist eraelu puutumatuse piirangut, tuleks põhilised kaitsemeetmed sätestada seadusega. Sealhulgas logimise kohustus viisil, mis võimaldab tagantjärele üheselt tuvastada juurdepääsu aluse, eesmärgi ja selle, kas juurdepääs oli konkreetsel juhul vajalik.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Alar Ambros 6938422
Liina Lust-Vedder 6938429

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee